

Stanovisko k záverečnému účtu obce za rok 2020

Predkladá Ing. Erika Ľapinová, hlavná kontrolórka obce Muránska Huta v roku 2020, v súlade s par. 18f ods. 1c) zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb.

a) Zákonnosť predkladaného záverečného účtu

Záverečný účet obec predložila na rokovanie OZ v súlade s platným zákonom (z časového i obsahového hľadiska). Záverečný účet bol zverejnený na verejné pripomienkovanie spôsobom v obci obvyklým (zverejnený na webovej stránke obce). Návrh Záverečného účtu je v súlade so zákonom - najmenej 15 dní pred schvaľovaním – zverejnený na pripomienkovanie (odporúčam zaradiť návrh do Aktualít alebo na Úradnú tabuľu na webe obce). Po obsahovej stránke spĺňa návrh záverečného účtu predpísanú štruktúru (horizontálnu aj vertikálnu). Obec každoročne necháva overiť účtovnú závierku audítorom (pre obec neexistuje v tomto zmysle zákonná povinnosť, je to však podmienka pre potreby čerpania zo zdrojov EŠIF obcou). Tiež vypracúva výročnú správu z hospodárenia a oboznamuje s ňou poslancov OZ (zo zákona nevyplýva obci povinnosť schvaľovať aj výročnú správu v zastupiteľstve obce, stačí vzatie správy na vedomie).

b) Predpísaná štruktúra záverečného účtu

Je štandardná, v súlade so zákonnými ustanoveniami. Záverečný účet obsahuje prehľad o príjmoch a výdavkoch (o rozpočtovom hospodárení, vrátane úprav rozpočtu v priebehu roka formou rozpočtových opatrení), o aktívach a pasívach obce, o zadlžení obce, o mimorozpočtových peňažných fondoch (ich tvorbe a čerpaní). Obec nevykonáva podnikateľskú činnosť, nemá zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie. Obec neuplatňuje programové rozpočtovanie výdavkov podľa programu (OZ o tom rozhodlo uznesením č. 53/2016, čím obec splnila zákonný postup). Obec neposkytuje zo svojho rozpočtu dotácie (ani jednorazové finančné výpomoci pre FO, neposkytuje preddavky ani návratné finančné výpomoci). Prehľad o čerpaní grantov a transferov je v dokumente záverečného účtu.

Rozpočet na rok 2020 bol záväzne schvaľovaný v podrobnejšej štruktúre ako záverečný účet. Záverečný účet by sa mal schvaľovať v rovnakej štruktúre, ako rozpočet, pričom obec môže zvoliť podrobnejšiu štruktúru, alebo menej podrobnú (v oboch dokumentoch však rovnakú).

Ak je schválený rozpočet v podrobnej štruktúre, starosta musí nechávať odsúhlasovať poslancom formou rozpočtových opatrení akékoľvek presuny medzi schválenými položkami rozpočtovej štruktúry (ak v Zásadách rozpočtového hospodárenia nedajú starostovi kompetencie rozhodovať do určitej výšky či pri určitých typoch položiek samostatne). Ak je rozpočet a záverečný účet schválený v súhrnnejších položkách, napríklad ako uvádzam nižšie, poslanci v takom prípade automaticky dávajú starostovi kompetenciu schvaľovať presuny medzi položkami patriacimi do jednej kategórie, ale sami schvaľujú iba presuny medzi schvaľovanými kategóriami.

Zo zákona (v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy) však má obec povinnosť zostavovať a schvaľovať rozpočet, a teda aj záverečný účet, minimálne na úrovni hlavných kategórií ekonomickej klasifikácie (s dvoma nulami na konci, teda v štruktúre: Príjmy: 100 Daňové príjmy, 200 Nedaňové príjmy, 300 Granty a transfery. Výdavky: 600 Bežné výdavky, 700 Kapitálové výdavky. Finančné operácie zasa majú tieto hlavné kategórie: 1 Príjmové: 400 Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami, 500 Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci. 2 Výdavkové finančné operácie majú hlavné kategórie, na ktoré je minimálne ich potrebné rozčleniť pre účely schvaľovania rozpočtu či záverečného účtu: 600 Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami).

c) Hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť

Hospodárnosť čerpania zdrojov z rozpočtu obce – je zabezpečená starostlivým procesom voľby dodávateľov zákaziek (tovarov aj služieb). Napriek neexistujúcemu zákonnému postupu v prípade zákaziek s nízkou hodnotou odporúčam urobiť aspoň prieskum trhu (osloviť, alebo na internete nájsť cenníky najmenej troch dodávateľov) a vybrať najvýhodnejšiu ponuku. Samozrejme rešpektujúc aj dodacie, platobné podmienky, vzdialenosť dodávateľa (osobitne ak je dodávaný predmet náročný na servis). Ďalším aspektom, ktorý možno pri verejnom obstarávaní zohľadňovať je podpora miestnych dodávateľov a regionálnej produkcie. Na webe má obec zverejnené prehľady zadávaných zákaziek aj súhrnné štvrtročné správy.

Efektívnosť a účinnosť vynakladania zdrojov – o použití rozpočtu obce rozhodujú starosta obce a poslanci OZ, a to schvaľovaním výdavkovej strany rozpočtu obce. Do tejto kompetencie kontrolór nezasahuje. Kontroluje dodržiavanie procesného postupu čerpania výdavkov – čerpanie položiek rozpočtu, finančná kontrola pri výdavkoch rozpočtu, dodržiavanie rozpočtových zásad, dodržiavanie postupov pri obstarávaní tovarov, služieb, stavebných práce a kontroluje vedenie, zverejňovanie a uchovávanie dokumentácie o nich.

d) Bilancia príjmov a výdavkov. Výsledok hospodárenia obce

Rozpočtové zdroje obce: Podrobnejšie je bilancia príjmov a výdavkov obce za rok 2020 a jej porovnanie s predošlými dvoma rokmi uvedená v tabuľke. Trend vývoja rozpočtového hospodárenia obce je pozitívny:

Hospodárenie obce	skutočnosť k 31.12.2018	skutočnosť k 31.12.2019	skutočnosť k 31.12.2020
Bežné príjmy	87 798,54	123 037,54	120 407,05
Bežné výdavky	85 244,52	115 226,20	96 336,33
Kapitálové príjmy	0	94 321,87	0
Kapitálové výdavky	5 487,24	105 965,59	17 543,44
Schodok/prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	-2 933,22	-3 823,38	6 527
Vylúčenie z prebytku/úprava schodku	-11 397,76	-5 443,05	-3 428,79
Schodok/prebytok po úprave	-14 330,98	-9 266,43	3 098,49
Príjmové finančné operácie	5 487,24	88 928	18 196
Výdavkové finančné operácie	0,00	69 283,66	0,00
Výsledné hospodárenie obce	-14 330,98	10 377,91	21 294,79

Zdroj: Záverečný účet obce Muránska Huta v roku 2018-2020, údaje v Eur

Obec Muránska Huta hospodárila v roku 2020 s prebytkom bežného rozpočtu a schodkom kapitálového rozpočtu. Výsledné hospodárenie bolo plusové, a to aj po vylúčení účelovo určených zdrojov a po zapojení príjmových finančných operácií (zostatku nevyčerpaných grantových zdrojov, zdrojov z dobrovoľnej zbierky a aj po čerpaní dobrovoľnej zložky RF vo výške 8 tis. eur, ktoré boli určené na splátku budovy).

Z účelovo určených vlastných príjmov, ktorými sú jedine poplatky za TKO, obec hradila výdavky za zvoz a likvidáciu TKO a zakúpenie zberných nádob, čo je plne v súlade so zákonom a výška vypočítaných poplatkov za TKO tak korešponduje s výdavkami obce na zvoz a likvidáciu odpadu v obci.

e) Mimorozpočtové zdroje obce – Obec má z prebytku roku 2019 „dotovaný“ povinný aj dobrovoľný rezervný fond, tak ako sú opísané na str. 9 návrhu záverečného účtu. V priebehu roka bol dobrovoľný rezervný fond čerpaný na základe rozhodnutia OZ na splátku zakúpenej budovy. Zásady tvorby a čerpania povinnej zložky rezervného fondu sú zákonom dané, odporúčam však upraviť Zásady tvorby a čerpania dobrovoľnej zložky rezervného fondu, buď ako samostatný dokument, alebo ako dodatok Zásad nakladania s majetkom obce. Tento dokument schvaľujú poslanci (3/5-tinovou väčšinou prítomných poslancov, v súlade s par. 12 ods. 7 zákona o obecnom zriadení).

f) Hospodárenie s majetkom obce, záväzky obce:

Záväzky obce: Ich štruktúra je podrobne rozvedená v dokumente záverečného účtu na str. 10. V tabuľke sú vyznačené aj záväzky z titulu splátky budovy. Zrejme však nejde o „záväzok po lehote splatnosti“, keďže bol dohodnutý splátkový kalendár.

Peniaze na účte a pohľadávky tvoria na druhej strane v súhrne bežmála 30 tis. eur.

Úvery: obec aktuálne nemá žiadne záväzky z úverov voči bankám. Návratná finančná výpomoc predstavuje 2 753 Eur.

g) Záverečné stanovisko HK k záverečnému účtu 2020

Na základe odborného posúdenia predkladaného rozpočtu a vykonaných kontrol s tým súvisiacich odporúčam poslancom schváliť záverečný účet bez výhrad v znení podľa nižšie uvedeného návrhu uznesenia. Obec zostavila záverečný účet zákonom predpísaným spôsobom a hospodárenie za predošlý rozpočtový rok 2020 ukončila v súlade so zákonom.

Návrh uznesení OZ:

- 1. OZ schvaľuje záverečné hospodárenie obce Muránska Huta za rok 2020 bez výhrad. OZ schvaľuje použitie prebytku rozpočtového hospodárenia vo výške 10 % (t. j. 2 129,45 €) na tvorbu povinnej zložky rezervného fondu obce a schvaľuje použitie zostávajúcich 90% prebytku vo výške 19 165,09 eur na tvorbu dobrovoľnej zložky rezervného fondu obce s účelovým určením na rozvojové investičné zámery obce.**
- 2. Obec berie na vedomie stanovisko HK k záverečnému účtu obce za rok 2020.**

V Muránskej Hute dňa 18. júna 2021

Erika Ľapinová, HK obce za rok 2020

Ešte moja poznámka: Program rokovania OZ, na ktorom sa schvaľuje rozpočet, musí byť – podobne ako v prípade všetkých ostatných rokovaní OZ - zverejnený aspoň tri pracovné dni dopredu. Keďže rokovanie OZ je verejné, nestačí ho poslať či rozdať poslancom, ale treba ho vyhlásiť v rozhlase či zverejniť na webe (zverejniť informáciu o OZ spôsobom v obci obvyklým). Inak môžu byť uznesenia z tohto rokovania napadnuté a vyhlásené za neplatné